

Motivacijska teorija Maslowa

Motivacijska teorija Maslowa **temelji na hierarhiji in pomembnosti človeških potreb**. Avtor je človekove potrebe razdelil na pet stopenj (Maslow, 1987):

- 1. fiziološke potrebe,*
- 2. potrebe po varnosti in zaščiti,*
- 3. socialne potrebe (prijateljstvo, ljubezen, pripadnost),*
- 4. potrebe po spoštovanju in samospoštovanju, ugledu,*
- 5. potrebe po samouresničevanju, samopotrjevanju (razvoj sposobnosti, kreativnost).*

Maslow je postavil trditev, da človekove potrebe nastajajo v naštetem zaporedju. **Potreba, ki je zadovoljena, ne motivira več, pač pa se ob tem pojavi naslednja potreba, ki deluje kot motivacijski dejavnik.** Fiziološke potrebe so temeljne človekove potrebe. Dokler te niso zadovoljene, drugih potreb človek praktično nima. Brž ko so te potrebe vsaj primerno zadovoljene, se sprožijo in postanejo motivacijski dejavnik potrebe po varnosti. Ko so te zadovoljene, nastanejo socialne potrebe in tako naprej do pete stopnje človekovih potreb. Pomembna za proučevanje motivacije in motiviranosti je **trditev Maslowa, da zadovoljena potreba ne motivira več**. Če je človek zadovoljil svoje fiziološke potrebe, ga z večjo količino hrane ne moremo več stimulirati in isto velja tudi za potrebe po varnosti, socialne potrebe in tako naprej. Grupiranje potreb v pet skupin s togimi mejami pa očitno pomeni prehudo poenostavljanje problema. Če je človek zadovoljil svoje fiziološke potrebe, ga z več hrane ne moremo motivirati, lahko pa ga motiviramo z boljšo kakovostjo hrane. Zadovoljitev določene potrebe človeka ima nedvomno razmeroma širok razpon možnosti, ta razpon pa je časovno in regionalno opredeljen. Potrebi po komunikacijah je v nedavni preteklosti lahko zadostilo kolo, a sedaj komaj še avtomobil. Potrebi po rekreaciji kot fiziološki potrebi je še nedavno bilo zadoščeno z gojzericami in nahrbtnikom, a sedaj je ponekod želja za zadostitev te potrebe že jahta. Kljub opisanim poenostavitvam je imela teorija Maslowa znaten vpliv na proučevanje delovanja motivacijskih dejavnikov povsod v svetu. V smislu motivacijske teorije Maslowa je **na prvem mestu tisti motivacijski dejavnik, ki je aktiviran in**

najmanj zadovoljen. Motivacijski dejavnik, ki je na zadnjem mestu, je mogoče interpretirati na dva načina: 1. potreba je že zadovoljena, 2. potreba še ni aktivirana.

V primeru pesnika Prešerna bi lahko ugotovili, da ni bila zadovoljena njegova socialna potreba (na tretji stopnji potreb), ljubezen do Julije, pa vendar je ustvaril čudovit sonetni venec (imel je potrebo na peti stopnji). V neki britanski študiji so poskušali ugotoviti potrebe Maslowa in sicer njihovo **pomembnost in zadovoljenost z njimi pri različnih narodih**. Fiziološke potrebe so po pomembnosti na najvišjem mestu v Indiji in Malaviju, medtem ko so v Nemčiji, Franciji, ZDA in na Japonskem na najvišjem mestu, torej najbolj pomembne, potrebe po samoureničevanju (samopotrjevanju). Pomembnost posameznih potreb je zanimivo primerjati tudi z njihovo zadovoljenostjo. Fiziološke potrebe so najbolj zadovoljene v ZDA, na Japonskem in v Indiji, potrebe po varnosti pa so po zadovoljenosti na prvem mestu v Nemčiji. V Franciji in Malaviju pa so po zadovoljenosti na prvem mestu potrebe po pripadnosti in ljubezni.